

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

05 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Muncelevicius Ion împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 04 iunie 2019 și a sentinței Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 10 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

*Muncelevicius Ion XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 16.03.2018 – 09.04.2019;

Instanța de apel: 16.05.2019 – 04.06.2019;

Instanța de recurs: 09.08.2019 – 05.05.2020.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Orhei. sediul Rezina 10 aprilie 2019, Muncelevicius Ion a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, echivalent cu 27.500 (douăzeci și șapte mii cinci sute) lei.

S-a explicat lui Muncelevicius Ion că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, ce constituie 13.750 (treisprezece mii șapte sute cincizeci) lei, dacă o plătește în cel mult 72 de ore din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

S-a încasat de la Muncelevicius Ion în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 320 lei, constituite din costul raportului de expertiză

medico-legală din 24.05.2017. În rest, solicitările procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Acțiunea civilă înaintată de Zoia Petru către Muncelevicius Ion s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirii să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Muncelevicius Ion la XXXXX, în jurul orei 19.00, aflându-se în stradă în satul XXXXX, raionul XXXXX, din intenții huliganice, încâlcind grosolan ordinea publică și manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, i-a aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului cet. Zoia Petru, cauzându-i leziuni corporale care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. XXXXX din 24 mai 2017, se califică ca vătămări ușoare.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- **procurorul** în Procuratura raionului Rezina, Ludmila Devderea, inculpatul Muncelevicius Ion, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, a-l recunoaște vinovat pe Muncelevicius Ion de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal și în corespundere cu prevederile acestui articol, art. 10 alin.(2) Cod penal, a-i stabili o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 700 u .c., ceea ce constituie 14000 lei.

- **inculpatul Muncelevicius Ion**, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitat.

3.1 În motivarea apelului *procurorul* a indicat că:

- prima instanță corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept încadrând acțiunile infracționale ale inculpatului Muncelevicius Ion în baza prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal și recunoscându-l vinovat de comiterea acestei infracțiuni, însă eronat a calculat amenda conform noii valori a unității convenționale;

- potrivit modificărilor la Codul penal adoptate prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, intrată în vigoare din 07.11.2016, sancțiunea articolului 287 alin. (1) Cod penal de care este învinuit inculpatul, a fost majorată de la prevederile vechi pedeapsa cu amendă în mărime de la 200 la 700 u.c., la prevederile noi de la 550 -1050 u.c, tot prin modificările menționate, a fost majorată unitatea convențională de la 20 lei la 50 lei;

- articolul 10 alin. (2) Cod penal, prevede că Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii nu are efect retroactiv;

- infracțiunea comisă de către inculpatul Muncelevicius Ion a avut loc la 26 iunie 2016, adică până la intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 207 din 29.07.2016 prin care a fost modificate / completate un sir de articole din codul penal;

- la aplicarea prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal, de către prima instanță urma ca amenda aplicată inculpatului să fie calculată conform vechii valori a unității convenționale, adică 20 lei și nu 50 lei.

3.2 În motivarea apelului *inculpatul* a indicat că:

- în acțiunile lui nu se întrunesc elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece consideră că în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedit faptul că anume Zoia Petru a fost acela care a început și a provocat bătaia. Pe acest fapt cauza penală a fost expediată în instanța de judecată, unde Zoia Petru are calitatea de inculpat, iar Muncelevicius Ion are calitatea de parte vătămată;

- acțiunea civilă înaintată de Zoia Petru împotriva lui Muncelevicius Ion privind încasarea prejudiciului material și moral solicit să fie respinsă ca neîntemeiată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 04 iunie 2019, a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Muncelevicius Ion. A fost admis apelul procurorului, casată sentința în partea stabilirii și individualizării pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Lui Muncelevicius Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (1) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 11000 (unsprezece mii) lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

5. Pentru motivarea soluției, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul Muncelevicius Ion a săvârșit infracțiunea imputată lui, însă la individualizarea pedepsei nu a ținut cont de prevederile legale ce guvernează instituția aplicării pedepsei și anume de prevederile art. 64 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că Muncelevicius Ion, fiind audiat în ședința primei instanțe, vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate nu a recunoscut.

Fiind audiat în ședința instanței de apel inculpatul a indicat că nu se consideră vinovat, precizând că a fost internat în spital, are copii la întreținere. Conflictul l-a început partea vătămată, loviturile le-a aplicat partea vătămată.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind neveridice, or inculpatul oferă astfel de depoziții în sensul de a se eschiva de la răspundere penală, mai mult, instanța de apel a menționat din depozițiile expuse că conflictul între inculpat și partea vătămată a avut loc, însă declarațiile inculpatului în partea în care a indicat că de fapt vinovat de comiterea infracțiunii în speță s-ar face partea vătămată nu pot fi reținute din motivele expuse infra.

Instanța de apel, analizând și apreciind declarațiile părții vătămate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind veridice, consecvente, pertinente, utile, din care se atestă că în stradă, a fost atacat prin surprindere de către cet. Muncelvicus Ion, de la lovitură a căzut jos fără cunoștință, deoarece a avut loc în regiunea capului, după ce a căzut jos, a mai primit câteva lovituri.

Instanța de apel, analizând și apreciind declarațiile martorilor prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind utile, veridice, consecvente, pertinente, din care se atestă că inculpatul a comis infracțiunea pentru care a fost condamnat, or aceste probe coroborează cu declarațiile părții vătămate și combat alegațiile inculpatului.

Succesiv, instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii pentru care a fost condamnat mai este demonstrată și prin sistemul de acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale.

Instanța de apel, analizând și apreciind aceste probe prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură penală fiind concludente, pertinente, utile, care coroborează între ele și indică indubitabil că Muncelvicus Ion a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin. (1) Cod penal și anume, huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și

acțiunile care, prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

În continuare, instanța de apel, a remarcat că partea apărării în vederea demonstrării nevinovăției inculpatului a invocat mai mulți martori audiați în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de apel analizând și apreciind aceste declarații prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor le-a apreciat ca ne fiind veridice, utile și pertinente, or persoanele menționate sunt rudele inculpatului, premisă ce oferă posibilitatea a considera depozițiile ca fiind părtinitoare.

Instanța de apel a reținut, din probele analizate și apreciate că, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, ne fiind plauzibilă solicitarea inculpatului de a fi achitat.

În continuare, la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului, prima instanță a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal însă nu le-a aplicat corespunzător, atâta timp cât nu a respectat prevederile art. 64 Cod penal.

Instanța de apel, la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, a ținut cont de prevederile art. art. 7, 16, 61, 75, 76, 77 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, prima instanță întemeiat și justificat a stabilit că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime minimă, în quantum de 550 u.c., însă eronat a indicat în dispozitivul sentinței faptul că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 u.c., constituie suma de 27500 lei, or potrivit modificărilor la Codul penal adoptate prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, intrată în vigoare din 07.11.2016, sancțiunea articolului 287 alin. (1) Cod penal, a fost majorată de la prevederile vechi pedeapsa cu amendă în mărime de la 200 la 700 u. c., la prevederile noi de la 550 -1050 u. c, tot prin modificările menționate, a fost majorată unitatea convențională de la 20 lei la 50 lei.

A menționat instanța de apel și prevederile art. 10 alin. (2) Cod penal, care prevede că Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii nu are

efect retroactiv. Infracțiunea comisă de către inculpatul Muncelevicius Ion a avut loc la 26 iunie 2016, adică până la intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 207 din 29.07.2016, prin care a fost modificate/completate un șir de articole din codul penal.

Având în vedere stipulările legal citate, la aplicarea prevederilor art. 287 alin. (1) Cod penal, de către prima instanță urma ca amenda aplicată inculpatului să fie calculată conform vechii valori a unității convenționale, adică 20 lei și nu 50 lei.

6. Decizia instanței de apel, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Muncelevicius Ion, la 31 iulie 2019, prin care a solicitat casarea totală a deciziei instanței de apel, casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie achitat. Recursul a fost bazat pe temeiurile art. 427 alin.(1) pct. 6) 8) Cod de procedură penală.

6.1. În motivarea recursului ordinar, inculpatul Muncelevicius Ion a menționat că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- atât prima instanță cât și instanța de apel nu au apreciat probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, și a ajuns la concluzia greșită că Muncelevicius Ion a comis infracțiunea prevăzută de 287 alin. (1) Cod penal;

- consideră că în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită faptul că anume partea vătămată Zoia Petru a fost acela care a început și a provocat bătaia;

- i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, cazul său fiind investigat superficial ne fiind stabilite motivele relevante și suficiente pentru condamnarea sa cu amendă și nu au examinat probele apărării;

- acțiunile sale nu întrunesc elementele componente infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal;

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În recursul ordinar declarat către inculpat, acesta invocă temeiurile de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură potrivit căror:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- acțiunile sale nu întrunesc elementele componentei infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal; inclusiv și a obiecțiilor, redate asupra neaprecierea probelor de către instanțele judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, și greșită au ajuns la concluzia că Muncelevicius Ion a comis infracțiunea prevăzută de 287 alin. (1) Cod penal; i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, cazul său fiind investigat superficial ne fiind stabilite motivele relevante și suficiente pentru condamnarea sa cu amendă și nu au examinat probele apărării.

În privința temeiului de recurs invocat de recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul penal constată că, temeiul dat, nu și-a găsit confirmarea în urma cercetării materialelor cauzei, nefiind identificate careva circumstanțe care ar justifica incidența acestui temei dat fiind faptul că, instanța de apel la judecarea apelului și adoptarea deciziei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), Cod de procedură penală, s-a expus

detaliat și argumentat asupra motivelor relevante invocate în apel, fiind redate clar motivele pe care se întemeiază soluția instanței de apel de casare parțială a sentinței în partea individualizării pedepsei, și a pronunțat în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: lui Muncelevicius Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (1) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 11000 (unsprezece mii) lei, precum și în baza cumulului de probe, cercetate, verificate și apreciate just prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, soluția instanței de apel nefiind afectată de o eroare de fapt, motivarea soluției fiind în corespundere cu dispozitivul hotărârii, care este expus clar, iar de către instanța de recurs ordinar nu sunt identificate temeiuri de a interveni în decizia instanței de apel sub aspectele contestate, or decizia instanței de apel este legală și întemeiată.

Cu referire la incidența cazului de casare prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs reține că, din argumentele recursului declarat se constată, și se solicită achitarea ultimului, invocându-se critici referitor la inexistența elementelor infracțiunii imputate.

Instanța de recurs menționează că, pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Privind criticile recurentului precum că, s-a ajuns la concluzia greșită că Muncelevicius Ion a comis infracțiunea prevăzută de 287 alin. (1) Cod penal, Colegiul penal menționează că, instanța de apel, în baza probelor examinate, prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, apreciate ca fiind dobândite cu respectarea normelor de procedură penală, referindu-se argumentat la declarațiile părții vătămate Zoia Petru, declarațiile martorului Pavlov Aliona, raportul de expertiză medico – legală nr 56 din 24.05.2017, conform căruia la cet. Zoia P., s-a constatat traumă confuză pe față, echimoze pe față, torace și antebrațul stâng escoriații pe membrele superioare, care au fost provocate ca rezultat al

acțiunii traumatice cu obiect contodont, care putea fi pumnul s-au piciorul, posibil în timpul și circumstanțele indicate, în comun conform criteriului pericolului pentru viața, se califică ca vătămare ușoară și determină o dereglarea a sănătății de scurtă durată.

Este argumentată și concluzia instanței de apel la declarațiile martorilor apărării, instanța expunându-se că, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, declarațiile acestora nu pot fi apreciate ca fiind veridice utile și pertinente, or, personale menționate sunt rudele inculpatului, premisă ce oferă posibilitatea de a fi considerat depozițiile ca fiind părtinitoare. Astfel, instanța de apel nu a putut reține ca fiind plauzibilă solicitarea inculpatului de a fi achitat.

În continuare, la numirea tipului și măsurii de pedeapsă inculpatului, Colegiul penal lărgit, statuează că, prima instanță a reiterat prevederile art. art. 6, 7, 61, 75 - 78 Cod penal, însă nu le-a aplicat corespunzător, atâta timp cât nu a respectat prevederile art. 64 Cod penal.

Astfel, instanța de apel, corect a casat sentința primei instanțe, în partea stabilirii pedepsei, și lui Muncelvicus Ion recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (1) Cod penal i-a fost aplicată pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 11000 (unsprezece mii) lei, deoarece prima instanță, eronat a indicat în dispozitivul sentinței faptul că pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 550 u.c., constituie suma de 27500 lei, or potrivit modificărilor la Codul penal adoptate prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, intrată în vigoare din 07.11.2016, sancțiunea articolului 287 alin. (1) Cod penal, a fost majorată de la prevederile vechi pedeapsa cu amendă în mărime de la 200 la 700 u. c., la prevederile noi de la 550 -1050 u. c, tot prin modificările menționate, a fost majorată unitatea convențională de la 20 lei la 50 lei.

Colegiul penal conchide că, temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aspectele contestate nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei probe prezentate și chestiunilor esențiale invocate în apel, iar motivarea din decizia acesteia (pag. 4,5,6 din decizie), în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van

de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs care ar fi afectat hotărârea atacată, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Muncelevicius Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04.06.2019 în cauza penală în privința lui Muncelevicius Ion XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 12 martie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda